

دیدهبان تحریم

ماهنامه‌ی رصد و تحلیل تحریم

مرکز تحلیل
راهبردی و بین الملل

اردیبهشت ۱۴۰۴

شماره ۱۴

فهرست

الف	فهرست
ب	سخن سردبیر
پ	وقایع مهم ماه گذشته در یک نگاه
۱	اخبار تحریمی حوزه‌ی ایران
۷	ایران: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده
۹	اخبار تحریمی حوزه‌ی چین
۲۰	چین: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده
۲۳	اخبار تحریمی حوزه‌ی روسیه
۳۰	روسیه: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده

در ماه گذشته موج تحریم‌های آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران شدت گرفت و شبکه‌های گسترده‌ای از تجارت نفت، تولید موشک و حمایت‌های مالی را هدف تحریم‌های واشینگتن قرار گرفتند. وزارت خزانهداری آمریکا با استناد به یادداشت ریاست‌جمهوری ترامپ برای ازسرگیری سیاست فشار حداکثری، افراد، شرکت‌ها و نفت‌کش‌هایی را که در صادرات نفت و گاز مایع ایران، تأمین مواد اولیه‌ی موشک برای سپاه پاسداران و حمایت مالی از حزب‌الله و انصارالله نقش داشتند، تحریم کرد. ادامه‌ی کنش‌های تحریمی علیه پالایشگاه‌های کوچک‌مقیاس و اپراتورهای بندری چین و تحریم شبکه‌های تأمین مواد اولیه برای تولید موشک (از جمله فیبر کربن)، از نکات قابل‌توجه در این دور از تحریم‌ها هستند. در این میان، اتهام حمایت ایران از گروه‌هایی مانند انصارالله یمن و حزب‌الله لبنان، بهانه‌ای برای تشدید فشارها بوده است. افزایش گستره و بسامد تحریم‌ها در بحبوحه‌ی مذاکرات با ایران، خود از جهات مختلف حائز اهمیت است. در بخش تحلیل ایران در این شماره، تا حدی به این موضوعات پرداخته شده است.

چین در یک ماه گذشته با انتشار مقررات جدید قانون ضد تحریم‌های خود، ابزارهای مقابله با تحریم‌های خارجی از جمله توقیف دارایی‌ها و محدودیت‌های تجاری و قضایی علیه نهادهای خارجی را تقویت کرد. در مقابل، آمریکا با دستورات اجرایی جدید، از ممنوعیت هم‌کاری در تحقیقات زیست‌فناوری با چین تا محدودیت استفاده از تراشه‌های پیشرفته هوآوی در جهان، فشار بر پکن را افزایش داد. این کشور همچنین با لغو مقررات هوش مصنوعی دولت بایدن و وضع قوانین سختگیرانه‌تر برای پایش صادرات فناوری، به دنبال محدود کردن نفوذ فناوری چین بود. با این حال، مهم‌ترین خبر در میانه رقابت‌های راهبردی چین و آمریکا در ماه گذشته مطمئناً مربوط به مذاکره میان دو کشور در ژنو بود که منجر به کاهش سطحی از تنش‌های موجود شد. تحولات رخ داده نکات و دلالت‌های قابل توجهی برای ما و سایر کشورهای درگیر با آمریکا دارد که در بخش تحلیل چین در این شماره به آن پرداخته شده است. در حوزه تجارت، پس از مذاکرات ژنو، چین و آمریکا تعرفه‌های متقابل را کاهش دادند، اما رقابت بر سر منابع معدنی بستر دریا و انتقاد از سیاست‌های ارزی چین نشان از ادامه‌ی جدال ژئوپلیتیکی دارد. این کشمکش‌ها، از تحریم‌های متقابل تا رقابت فناوری، حکایت از نبردی نفس‌گیر برای برتری جهانی دارد.

در یک ماه اخیر موج جدیدی از تحریم‌ها روسیه را در تنگنا قرار داد. انگلیس در قالب یک برنامه‌ی تحریمی بزرگ، ۱۰۱ کشتی، نهادهای مالی و انرژی مسکو را تحریم کرد و سقف قیمت نفت را به ۵۰ دلار کاهش داد. اتحادیه‌ی اروپا نیز با تصویب هفدهمین بسته‌ی تحریمی علیه روسیه، ناوگان سایه‌ی روسیه با ۳۴۳ کشتی را نشانه گرفت و نورد استریم ۱ و ۲ را در اهداف تحریمی خود قرار داد. هم‌زمان، تنش‌ها در دریای بالتیک با توقیف نفت‌کش‌ها و دخالت جنگنده‌های روسی بالا گرفت. استونی از توقیف یکی از کشتی‌های خود خبر داد و فنلاند و دیگران نیز به‌نوعی در این جدال دریایی گرفتار شدند. به‌طور موازی، طرح اتحادیه‌ی اروپا برای قطع کامل واردات انرژی از روسیه تا ۲۰۲۷ و خروج بانک‌هایی مثل رایفایزن، فشار بر پوتین را دوچندان کرده است. این تحریم‌ها، در کنار مذاکرات پرتنش استانبول، نشان‌دهنده‌ی جدیت غرب برای افزایش استفاده از ابزار تحریم و به زانو درآوردن اقتصاد روسیه و واداشتن کرملین به تسلیم در برابر غرب است.

وقایع مهم ماه گذشته در یک نگاه

اخبار تحریمی حوزهی ایران

تحریم آمریکا علیه گاز مایع (ال.پی.جی) و فروش نفت ایران: تحریم دو فرد، ۱۲ شرکت و یک کشتی مرتبط با شبکه‌ی سید اسدالله امام‌جمعه

وزارت خزانه‌داری آمریکا در تاریخ دوم اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۲ آوریل ۲۰۲۵) تحریم‌هایی را علیه مجموعه‌ای متشکل از افراد، شرکت‌ها و کشتی‌های مرتبط با صادرات نفت و گاز مایع (ال.پی.جی) ایران اعمال کرد. «سید اسدالله امام‌جمعه»، فرزند او و برخی شرکت‌های مرتبط با وی، از اهداف تحریمی این اقدام اوفک هستند. به ادعای وزارت خزانه‌داری، امام‌جمعه و شبکه‌ی او تا کنون میلیون‌ها دلار ال.پی.جی و نفت خام ایران را به بازارهای دنیا منتقل کرده‌اند. این اقدام تحریمی مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲ (هدف‌گیری بخش نفت و پتروشیمی ایران) است. وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه‌ی مربوطه، این اقدام را کنش این وزارت‌خانه در راستای تحقق اهداف فشار حداکثری ترامپ (یادداشت امنیت ملی چهارم فوریه‌ی ترامپ)^۱ دانسته است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۱	تاریخ انتشار خبر: دوم اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۲ آوریل ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0059	
برچسب: گاز مایع، ال.پی.جی، سید اسدالله امام‌جمعه، نفت خام، فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲	

۱. مراجعه به گزارش مرکز تحلیل راهبردی و بین‌الملل با عنوان «بررسی یادداشت ریاست‌جمهوری ترامپ در رابطه با بازگشت فشار حداکثری علیه ایران: خلاصه و تحلیل» - ۲۱ بهمن ۱۴۰۳

تحریم نفت کش‌ها و شرکت‌های مرتبط با انصارالله یمن: تحریم ۳ شناور و شرکت‌های مالک آن‌ها

«دفتر پایش دارایی‌های خارجی» (اوفک) در وزارت خزانه‌داری آمریکا در تاریخ هشتم اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۸ آوریل ۲۰۲۵) سه شناور و شرکت‌های مالک آن‌ها را به بهانه‌ی حمایت از انصارالله یمن تحت تحریم قرار داد. اوفک مدعی است که انصارالله از طریق حمل‌ونقل کالا (به‌خصوص محصولات نفتی پالایش‌شده) در بنادر تحت کنترل خود، سود مالی می‌برد. مثل همیشه، وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه‌ی خود، انصارالله را گروهی وابسته و تحت حمایت جمهوری اسلامی ایران معرفی کرده است. تحریم رهبران، منابع تأمین سرمایه، تسهیل‌گران مالی و حامیان انصارالله در ماه‌های اخیر در دستور کار وزارت خزانه‌داری قرار گرفته است. در تاریخ ۱۶ فوریه‌ی ۲۰۲۴ وزارت خارجه‌ی آمریکا ابتدا انصارالله را یک «تروریست جهانی به‌طور خاص نشان‌دارشده» (SDGT) و در پی آن، در تاریخ چهارم مارس ۲۰۲۵ یک «سازمان تروریستی خارجی» (FTO) معرفی کرد. وزارت خزانه‌داری این اقدام را مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ ارتقاء یافته انجام داده است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۲	تاریخ انتشار خبر: هشتم اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۸ آوریل ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0113	
برچسب: شناور، انصارالله، محصولات نفتی پالایش‌شده، سازمان تروریستی خارجی، فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ ارتقاء یافته	

تحریم یک شبکه‌ی تأمین مواد اولیه‌ی پیشران موشک برای ایران: اعمال تحریم وزارت خزانه داری آمریکا بر ۶ فرد و ۶ نهاد مستقر در ایران و چین

دفتر پایش دارایی‌های خارجی (اوفک) در وزارت خزانه‌داری آمریکا در تاریخ نهم اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۹ آوریل ۲۰۲۵) شش فرد و شش نهاد مستقر در ایران و چین را به بهانه‌ی نقش داشتن در یک شبکه‌ی تأمین مواد اولیه‌ی پیشران موشک برای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تحت تحریم قرار داد. اوفک مدعی است که این شبکه در تأمین «سدیم پرکلرات» و «دی اکتیل سبکات» از چین به مقصد ایران نقش داشته است. از سدیم پرکلرات برای تولید «آمونیم پرکلرات» استفاده می‌شود. این ماده تحت ملاحظات کنترلی در «رژیم پایش فناوری موشکی» قرار دارد. از هر دو ماده‌ی شیمیایی آمونیم پرکلرات و دی‌اکتیل سبکات برای تهیه‌ی پیشران‌های سوخت جامد مورد استفاده در موشک‌های بالستیک استفاده می‌شود.

۲. Missile Technology Control Regime (MTCR)

<https://www.state.gov/bureau-of-international-security-and-nonproliferation/releases/01/2025/missile-technology-control-regime-mtcr-frequently-asked-questions>

این اقدام تحریمی مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۳۸۲ (مبارزه با اشاعه‌دهندگان تسلیحات کشتارجمعی) انجام شده و ادامه و تقویت تحریم‌های پیشین اوفک در این حوزه محسوب می‌شود. وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه‌ی مربوطه، این اقدام را در راستای سیاست فشار حداکثری ترامپ (یادداشت امنیت ملی چهارم فوریه‌ی ترامپ) دانسته است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۳	تاریخ انتشار خبر: نهم اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۹ آوریل ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0116	
برچسب: مواد اولیه‌ی پیشران موشک، سپاه پاسداران، سدیم پرکلرات، دی‌اکتیل سباتکات، آمونیوم پرکلرات، رژیم پایش فناوری موشکی، پیشران‌های سوخت جامد، موشک‌های بالستیک، فرمان اجرایی ۱۳۳۸۲	

تحریم شبکه‌ی مرتبط با فروش نفت ایران

در تاریخ ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۳۰ آوریل ۲۰۲۵) وزارت امور خارجه‌ی آمریکا در چارچوب کارزار فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی ایران، هفت نهاد را به بهانه‌ی مشارکت در تجارت محصولات نفتی و پتروشیمی ایران و همچنین دو نفت‌کش را به‌عنوان اموال مسدودشده تحت تحریم قرار داد. همچنین یک شرکت مدیریت دریایی و دو نفت‌کش تحت مدیریت آن به دلیل مشارکت در حمل‌ونقل محصولات نفتی ایران، و یک شرکت بازرسی مستقر در ایران نیز به دلیل ایفای نقش کلیدی در زنجیره تأمین انرژی ایران تحت تحریم قرار گرفته‌اند. این تحریم‌ها بر اساس فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶ اعمال شده‌اند؛ فرمانی که مجوز بازاعمال برخی تحریم‌ها علیه ایران را صادر می‌کند و نقش مهمی در سیاست فشار اقتصادی دولت آمریکا علیه ایران ایفا می‌کند.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۴	تاریخ انتشار خبر: ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۳۰ آوریل ۲۰۲۵)
https://www.state.gov/maximum-pressure-sanctions-on-illicit-traders-of-iranian-petroleum-and-petrochemical-products/	
برچسب: محصولات نفتی و پتروشیمی، نفت‌کش، شرکت مدیریت دریایی، فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶	

افزایش فشار تحریمی آمریکا بر صادرات نفت ایران: اعمال تحریم‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا بر یک پالایشگاه خصوصی و سه اپراتور بندری چینی و چند شرکت و فرد و نفت کش

وزارت خزانه‌داری آمریکا در تاریخ ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۴ (هشتم می ۲۰۲۵) یکی دیگر از پالایشگاه‌های خصوصی چین مستقر در استان هبی را به بهانه‌ی خرید نفت از ایران، تحریم کرد. اوفک هم‌چنین نام تعدادی شرکت و نفت کش را در فهرست تحریم‌های خود قرار داد. این سومین اقدام اوفک در راستای تحریم پالایشگاه‌های خصوصی کوچک‌مقیاس چین موسوم به «پالایشگاه‌های قوری» و هم‌چنین اولین اقدام اوفک در تحریم اپراتورهای بنادر چینی است. در حال حاضر پالایشگاه‌های خصوصی کوچک‌مقیاس چین که در برخی استان‌ها نظیر شان‌دونگ و هبی مستقر هستند، مقصد بخش عمده‌ای از نفت صادراتی ایران هستند. در این اقدام اوفک هم‌چنین تحریم‌هایی بر چند شرکت، نفت کش و کاپیتان که در تسهیل فروش نفت ایران نقش داشته‌اند، اعمال کرد.

این اقدام تحریمی مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲ (هدف‌گیری بخش نفت و پتروشیمی ایران) و فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶ (هدف‌گیری حامیان شرکت ملی نفت ایران) است. وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه‌ی مربوطه، این اقدام را در راستای تحقق اهداف سیاست فشار حداکثری ترامپ (یادداشت امنیت ملی چهارم فوریه‌ی ترامپ) دانسته است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۵	تاریخ انتشار خبر: ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۸ می ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0135	
برچسب: پالایشگاه‌های خصوصی چین، استان هبی، نفت‌کش، پالایشگاه‌های قوری، اپراتورهای بنادر چینی، شان‌دونگ، کاپیتان، فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲، فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶	

هدف‌گیری تحریمی اجزای مختلف تجارت نفت ایران: اعمال تحریم‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا بر ۱۵ شرکت و ۲ نفت کش

وزارت خزانه‌داری آمریکا در ادامه‌ی اقدامات تحریمی پرشمار این روزهای خود علیه جمهوری اسلامی ایران در راستای پیگیری سیاست فشار حداکثری و پیاده‌سازی «یادداشت امنیت ملی چهارم فوریه‌ی ۲۰۲۵ ترامپ»، و هم‌چنین در اثنای مذاکره با ایران، اقدام به تحریم مجموعه‌ای از شرکت‌ها و کشتی‌های مرتبط با شبکه‌ی فروش نفت ایران در کشورهای چون هنگ‌کنگ، سنگاپور، چین و سیشل کرد که به تعبیر بیانیه‌ی اوفک، «تقریباً همه‌ی جنبه‌های تجارت بین‌المللی نفت ایران» را پوشش می‌دهد. هدف‌گیری اصلی اوفک در این کنش تحریمی، «ستاد مشترک نیروهای مسلح» و «شرکت سپهر انرژی» و مجموعه‌های مرتبط با آن است. طبق گزارش تارنمای وزارت خزانه‌داری، از ابتدای دولت ترامپ، این وزارتخانه ۱۹ اقدام تحریمی علیه ایران انجام داده و از این طریق، ۲۵۳ فرد، نهاد و کشتی را هدف تحریم قرار داده است.

اقدام امروز اوفک مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ (ارتقاء یافته توسط فرمان اجرایی ۱۳۸۸۶) و در دسته‌ی مبارزه با تروریسم انجام گرفته است. اوفک شرکت سپهر انرژی را در تاریخ ۲۹ نوامبر ۲۰۲۳ به بهانه‌ی پشتیبانی از وزارت دفاع جمهوری اسلامی ایران تحت برنامه‌ی تحریمی «تروریست جهانی به‌طور خاص نشان‌دار شده» (SDGT) قرار داده بود.^۲ وزارت دفاع نیز در تاریخ ۲۶ مارس ۲۰۱۹ مبتنی بر همین برنامه‌ی تحریمی، به بهانه‌ی حمایت از سپاه قدس تحریم شده بود.^۴

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۶	تاریخ انتشار خبر: ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۳ می ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0139	
برچسب: هنگ‌کنگ، سنگاپور، چین، سیشل، تجارت بین‌المللی نفت ایران، ستاد مشترک نیروهای مسلح، شرکت سپهر انرژی، فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴، وزارت دفاع، سپاه قدس	

تحریم مجموعه‌ی تأمین قطعات موشک ایران: اعمال تحریم وزارت خزانه‌داری آمریکا بر پنج فرد و ۱۰ شرکت ایرانی و خارجی دخیل در تولید موشک توسط ایران

دفتر پایش دارایی‌های خارجی (اوفک) در وزارت خزانه‌داری آمریکا در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۴ می ۲۰۲۵) پنج فرد و ۱۰ شرکت مستقر در ایران و چین را به بهانه‌ی حمایت از تولید داخلی موشک‌های بالستیک در ایران، هدف تحریم قرار داد. به گفته‌ی اوفک، این اشخاص در کمک به زیرمجموعه‌های سپاه پاسداران برای خودکفایی در تولید مواد حیاتی مورد نیاز برای ساخت موشک (از جمله مواد فیبر کربن برای تولید موشک‌های قاره‌پیما) نقش دارند. به‌طور مشخص، اقدام تحریمی امروز اوفک شرکت‌های زیرمجموعه‌ی «سازمان جهاد خودکفایی و تحقیقات نیروی هوافضای سپاه» و «سازمان جهاد خودکفایی و تحقیقات سپاه» را هدف قرار داده است.

این اقدام تحریمی مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۳۸۲ (مبارزه با اشاعه‌دهندگان تسلیحات کشتار جمعی) انجام شده و ادامه و تقویت تحریم‌های پیشین اوفک در این حوزه محسوب می‌شود. وزارت خزانه‌داری آمریکا در بیانیه‌ی مربوطه، این اقدام را در راستای سیاست فشار حداکثری ترامپ (یادداشت امنیت ملی چهارم فوریه‌ی ترامپ و تلاش برای جلوگیری از دستیابی ایران به موشک‌های قاره‌پیما دانسته است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۷	تاریخ انتشار خبر: ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۴ می ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0142	
برچسب: موشک‌های بالستیک، سپاه پاسداران، خودکفایی، فیبر کربن، موشک‌های قاره‌پیما، سازمان جهاد خودکفایی و تحقیقات نیروی هوافضای سپاه، سازمان جهاد خودکفایی و تحقیقات سپاه، فرمان اجرایی ۱۳۳۸۲	

۲. <https://home.treasury.gov/news/press-releases/fy1932>

۴. <https://home.treasury.gov/news/press-releases/sm639>

تحریم شبکه‌ی تسهیل مالی حامی حزب‌الله: تحریم چهار فرد مستقر در ایران و لبنان

«دفتر پایش دارایی‌های خارجی» (اوفک) در وزارت خزانه‌داری آمریکا در تاریخ ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۵ می ۲۰۲۵) نام چهار فرد مستقر در لبنان و ایران را در فهرست تحریم‌ها قرار داد. به ادعای اوفک، این تسهیل‌گران مالی، در هماهنگی انتقال پول از اهداکنندگان خارجی به حزب‌الله لبنان نقش‌آفرینی کرده‌اند. اوفک مدعی است بخش قابل‌توجهی از بودجه‌ی حزب‌الله از طریق همین هدایا تأمین می‌شود. «مایکل فالکندر» معاون وزیر خزانه‌داری درباره‌ی این اقدام گفت:

«اقدام امروز تأکیدی بر دسترسی‌های گسترده‌ی جهانی حزب‌الله از طریق شبکه‌ای از اهداکنندگان حامیان تروریست آن، به‌خصوص در تهران است. وزارت خزانه‌داری به‌عنوان بخشی از تلاش جاری خود برای رسیدگی به موضوع حمایت ایران از تروریسم، به تشدید فشار اقتصادی بر افراد کلیدی در نظام ایران و نیروهای نیابتی آن که این فعالیت‌های مرگ‌بار را ممکن می‌کنند، ادامه می‌دهد.»

این اقدام مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ ارتقاء یافته انجام گرفته است. وزارت خارجه‌ی آمریکا پیش از این در تاریخ هشتم اکتبر ۱۹۹۷ حزب‌الله را به عنوان «سازمان تروریستی خارجی» (FTO) معرفی کرده و در تاریخ ۳۱ اکتبر ۲۰۰۱ برچسب تحریمی (SDGT) (تروریست جهانی) را مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ به این نهاد نسبت داده بود. نکته‌ی قابل توجه این که وزارت خزانه‌داری این اقدام را در راستای پیاده‌سازی سیاست فشار حداکثری ترامپ (یادداشت امنیت ملی چهارم فوری‌ی ترامپ) علیه جمهوری اسلامی ایران معرفی کرده است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۸	تاریخ انتشار خبر: ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۵ می ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0143	
برچسب: لبنان، حزب‌الله، هدایا، مایکل فالکندر، فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴، سازمان تروریستی خارجی	

ایران: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده

در یک ماه اخیر، بسامد کنش‌های تحریمی وزارت خزانه‌داری و وزارت امور خارجه‌ی آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران به طور قابل‌توجهی افزایش یافته است. یکی از اقدامات جدید در این راستا، سفر هیأتی از وزارت خزانه‌داری آمریکا به هنگ کنگ و مذاکره‌ی مستقیم با رؤسای برخی بانک‌های این منطقه به منظور توجیه آن‌ها برای عدم مشارکت در روابط بانکی مرتبط با فروش نفت ایران بوده است. همچنین، اقدامات علیه پالایشگاه‌های خصوصی کوچک‌مقیاس در چین با احتیاط و به صورت تدریجی ادامه یافته است. این افزایش بسامد کنش‌های تحریمی نشان‌دهنده‌ی تداوم خط سیر صعودی تحریم‌ها در آینده است. اثرگذاری این اقدامات، که عمدتاً بر مراکز نفتی و مالی شرق آسیا متمرکز شده، به عوامل متعددی وابسته است؛ از جمله سطح تنش‌ها و روابط میان واشینگتن و پکن، نوع تعامل و سیگنال‌دهی جمهوری اسلامی ایران به چین و ملاحظات تجاری مرتبط با شبکه‌ی فروش نفت‌های تحریمی در شرق آسیا.

در کنار تهدیدهای ناشی از افزایش کنش‌های تحریمی علیه ایران، که نیازمند تدابیر مناسب است و در شماره‌های پیشین به آن‌ها پرداخته شده، این وضعیت برای ایران فرصتی نیز به همراه دارد. بررسی میزان اثرگذاری تحریم‌های آمریکا علیه ایران در سال‌های اخیر و مطالعه‌ی دیدگاه‌های کارشناسان تحریم در آمریکا نشان می‌دهد که ابزار تحریم تا حد زیادی کارایی خود را از دست داده است. در دوره‌ی ریاست‌جمهوری جو بایدن، طرح این ادعا در ایران با انتقاداتی مواجه می‌شد مبنی بر این که اجتناب بایدن از اجرای کامل و سخت‌گیرانه‌ی تحریم‌ها به دلیل حفظ فضای دموکراسی بوده است. اما اکنون که دونالد ترامپ صراحتاً از اعمال فشار حداکثری سخن می‌گوید و در عمل نیز آن را با شدت پیگیری می‌کند، این فرصت فراهم شده تا ناکارآمدی نسبی ابزار تحریم به اثبات برسد. شواهد متعددی این مدعا را تأیید می‌کند. برای مثال، قوانین «کشتی» و «تحریم‌های انرژی ایران و چین» بیش از یک سال است که در کنگره‌ی آمریکا تصویب شده‌اند، اما نتایج مورد انتظار برخی از حامیان این قوانین محقق نشده است. همچنین، ریچارد نفیو کارشناس برجسته‌ی تحریم، در پاسخ به اظهارات اخیر دونالد ترامپ که تهدید به اعمال فشار حداکثری جدید علیه ایران کرده بود، با کنایه در تویییتی نوشت: «فکر می‌کردم پیش‌تر فشار حداکثری را آغاز کرده‌ای.» این اشاره‌ی نفیو به یادداشت امنیت ملی ترامپ برای احیای فشار حداکثری علیه تهران است که حدود چهار ماه از صدور آن می‌گذرد.

چنان که در شماره‌ی پیشین نشریه اشاره شد، اعمال مکرر تحریم‌ها در حین مذاکرات با ایران، جدای از معانی سیاسی آن، از منظر تحریمی به این معناست که واشینگتن قصد ندارد استفاده از ابزار تحریم را حتی در صورت حصول توافق احتمالی (که باید متضمن لغو تحریم‌ها برای ایران باشد) به طور کامل کنار بگذارد. اعمال تحریم در میانه‌ی مذاکرات رفع تحریم، پیامی جز این ندارد.

یکی از تحولات جدید در کنش‌های تحریمی اخیر ایالات متحده، تأکید صریح بر برخی قوانین زیرساختی تحریم و برجسته سازی تنوع و ظرفیت‌های بالای این قوانین است. برای نمونه، اشاره‌ی مکرر به فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲ یا قانون «آزادی و مبارزه با اشاعه‌ی ایران» (ایفکا) در اقدامات اخیر مشاهده می‌شود. این رویکرد ظاهراً دو هدف را دنبال می‌کند: هدف ظاهری، مانور رسانه‌ای برای بزرگ‌نمایی و نمایش تنوع و کارآمدی جعبه‌ابزار تحریم، ایجاد هراس در ایران و اختلال در محاسبات نخبگان و تصمیم‌سازان ایرانی است. هدف عملیاتی نیز تحکیم دیوار تحریم، اهرم‌سازی برای افزایش قدرت چانه‌زنی در مذاکرات، دشوار کردن امتیازدهی تحریمی به ایران، و کم‌اثر کردن وعده‌های رفع تحریم در هرگونه توافق احتمالی آینده است.

رفتار کنونی ایالات متحده نشان‌دهنده‌ی تداوم و تشدید تحریم‌ها با قوت در ماه‌های آتی است. این رویکرد، به‌ویژه نمایش هدفمند ابزارهای تحریمی در میانه‌ی مذاکرات، پیام روشنی به هیأت مذاکره‌کننده‌ی ایرانی و مجموعه‌های تصمیم‌گیر داخلی دارد: نباید به وعده‌ی رفع تحریم‌ها دل بست یا انتظار داشت که در ازای انعطاف در حوزه‌ی هسته‌ای، تحول چشمگیری در رفع تحریم‌ها رخ دهد. آمریکا به‌طور آشکار از اعطای امتیازات تحریمی قابل‌توجه، حتی در سطح توافق برجام، اکراه دارد و این سیاست را با تأکید بر ابزارهای تحریمی خود به‌وضوح به نمایش می‌گذارد.

اخبار تحریمی حوزهی چین

انتشار مقررات مربوط به قانون ضد تحریم‌های چین

شورای دولتی چین مقرراتی را مربوط به قانون مقابله با تحریم‌های چین (Anti-Foreign Sanctions Law) منتشر کرده است. این قانون را چین در سال ۲۰۲۱ پس از شدت یافتن تحریم‌های آمریکا تصویب کرد که بر اساس آن دولت می‌تواند افراد یا نهادهایی که درگیر در ایجاد یا اجرای اقدامات تبعیض‌آمیز علیه شهروندان یا نهادهای چینی هستند را در فهرست «تحریم‌های متقابل» خود قرار دهد. مقررات منتشر شده در فروردین امسال شامل ۲۲ بند است که به جزئیات اجرای قانون، مشخص کردن وظایف دستگاه‌ها، گسترش اقدامات متقابل، روشن شدن عواقب عدم رعایت و رفع برخی ابهامات می‌پردازد. برخی نکات جدید مهم در مقررات شامل موارد زیر است:

ماده هفتم مقررات اجرایی به شرح بند دوم ماده ششم قانون از «توقیف، مصادره یا مسدودسازی دارایی‌ها» می‌پردازد و دارایی‌ها را شامل وجوه نقدی، سپرده‌های بانکی، اوراق بهادار، سهام، مالکیت معنوی، حساب‌های دریافتی و سایر دارایی‌های مالی می‌کند.

ماده ۹ مقررات به تفسیر برخی اقدامات تحریمی شفاف نشده زیل بند ششم قانون می‌پردازد و ممنوعیت یا محدود کردن شرکت در فعالیت‌های واردات و صادرات مربوط به چین، ممنوعیت یا محدودیت انتقال داده‌ها یا اطلاعات شخصی از چین، لغو یا محدودیت مجوز کار یا اقامت برای افراد مرتبط و اعمال جریمه‌های مالی را به محرومیت‌های موجود در قانون می‌افزاید. همچنین ماده ۱۳ مقررات فوق شفاف می‌کند که نهادهایی که تحریم‌های اعمال شده بر طبق این قانون را رعایت نکنند، مشمول مجازات‌هایی نظیر ممنوعیت مشارکت در مناقصات دولتی، محدودیت تجارت بین‌المللی، ممنوعیت انتقال داده‌های فرامرزی یا محدودیت خروج از کشور می‌شوند.

ماده ۱۹ مقررات اجرایی، بخش جدیدی به قانون اضافه می‌کند و اجازه مجازات و مقابله با «ابزارهای قضایی خارجی» را می‌دهد. «در صورت استفاده کشورها، سازمانها یا اشخاص خارجی از ابزارهای قضایی برای آسیب به منافع چین، وزارتخانه‌های ذیربط می‌توانند آنها را در فهرست تحریم‌ها قرار داده و اقداماتی نظیر ممنوعیت ورود، مسدودسازی دارایی‌ها یا محدودیت معاملات اعمال کنند.» با این وجود مقررات اجازه «اجرای احکام قضایی خارجی در این زمینه» را به متصدیان قانون نمی‌دهد.

تحلیل:

هر چند چین از سال ۲۰۲۱ از این قانون چندین مرتبه برای اعمال تحریم متقابل نهادها و افراد آمریکایی استفاده کرده است اما مقررات جدید به طور قابل توجهی اجرای قانون «مقابله با تحریم‌های خارجی» را تقویت می‌کند و به طور موثری دامنه و تأثیر اقدامات متقابل را گسترش می‌دهد. چین در میانه افزایش تنش‌های بین‌المللی از این طریق تعهد خود را برای مقابله با محدودیت‌های تجاری اعمال شده توسط سایر کشورها نشان می‌دهد.

شماره‌ی خبر: ۱۹۰۹	تاریخ انتشار: سوم فروردین ۱۴۰۴ (۲۳ مارس ۲۰۲۵)
https://www.gov.cn/content/202503/content_7015400.htm	
برچسب‌ها: چین، آمریکا، تحریم، قانون مقابله با تحریم‌های خارجی	

کاهش سرمایه‌گذاری صندوق‌های تحت حمایت دولت چین در شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی آمریکایی

فایننشال تایمز گزارش داد که صندوق‌های تحت حمایت دولت چین به تازگی از سرمایه‌گذاری جدید در شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی آمریکایی منع شده‌اند و سرمایه‌گذاری‌های خود را در این شرکتها متوقف کرده‌اند. برخی از این صندوق‌های چینی حتی خواسته‌اند که از سرمایه‌گذاری در شرکت‌های آمریکایی توسط گروه‌های خرید مستقر غیرآمریکایی نیز مستثنی شوند.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۰	تاریخ انتشار خبر: اول اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۱ آوریل ۲۰۲۵)
https://www.ft.com/content/478c1c64-8923-4ec2-858d-670b30ae44f9	
برچسب‌ها: چین، آمریکا، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، جداسازی اقتصادی	

واکنش چین به توافقاتی دوجانبه کشورها با آمریکا بر علیه چین

وزارت بازرگانی چین در پاسخ به گزارش‌هایی مبنی بر اینکه ترامپ قصد دارد سایر کشورها را تحت فشار قرار دهد تا تجارت خود را با چین در ازای معافیت‌های تعرفه محدود کند، گفت: «چین قاطعانه با هر طرفی که با هزینه منافع چین به توافق برسد، مخالف است. جستجوی منافع خودخواهانه شخصی با هزینه منافع دیگران، مانند جستجوی پوست ببر است. اگر چنین شرایطی رخ دهد، چین هرگز آن را نمی‌پذیرد و با قاطعیت اقدامات متقابل را انجام می‌دهد.»

تحلیل:

واکنش چین به انجام اقدامات متقابل علیه کشورهایی که بر علیه منافع چین با آمریکا تعهداتی را می‌پذیرند را باید نقطه عطفی در تشدید تنش‌ها و رقابت استراتژیک میان دو کشور ارزیابی کرد. هشدار چین مبنی بر «اقدام متقابل» علیه کسانی که با سیاست مهار آمریکا همراهی می‌کنند سطحی جدید از واکنش‌های تلافی‌جویانه چین را در سطح جهانی می‌تواند به همراه داشته باشد که منجر به اعمال تحریم طرف‌های غیرآمریکایی شود.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۱	تاریخ انتشار خبر: اول اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۱ آوریل ۲۰۲۵)
https://www.theguardian.com/world/2025/apr/21/beijing-threatens-countermeasures-countries-appease-us-tariffs-trade-war	
برچسب‌ها: رقابت استراتژیک، جنگ تعرفه‌ای، چین، آمریکا، تحریم	

فشار آمریکا بر صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی برای تغییر سیاست‌های خود نسبت به چین

اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، در تاریخ سوم اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۳ آوریل ۲۰۲۵) سخنرانی را در موسسه امور مالی بین‌المللی (IIF) پیش از اجلاس بهار صندوق بین‌المللی پول ارائه کرد که در آن نقشه راهی برای اصلاح نهادهای برتون وودز (صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی) و بازگرداندن تعادل به سیستم مالی جهانی ارائه می‌دهد. این سخنرانی به طور خاص به سیاست‌های آمریکا در قبال چین و مسائل تجارت جهانی پرداخته و رویکردی قاطع اما مشارکتی را تحت شعار «آمریکا اول» ترویج می‌کند.

بسنت تأکید می‌کند که سیستم مالی جهانی در حال حاضر با «عدم تعادل» به‌ویژه در حوزه تجارت مواجه است. او با انتقاد از سیاست‌های اقتصادی چین که منجر به کسری تجاری مداوم آمریکا شده‌اند از بانک جهانی می‌خواهد تا چین را از وضعیت «کشور در حال توسعه» خارج کنند و در شرایط وام‌دهی به چین تجدید نظر کنند. همچنان از صندوق بین‌المللی پول می‌خواهد که سیاست‌های ارزی غیرشفاف چین و اقدامات تحریف‌کننده مانند دستکاری نرخ ارز را صریحاً مورد انتقاد قرار دهد.

تحلیل:

دو نکته در رویکرد دولت ترامپ به دو نهاد مالی بین‌المللی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول قابل توجه است. هر چند انتظار می‌رفت که مطابق رویه سابق ترامپ بر بی‌توجهی به نهادهای بین‌المللی این دو نهاد نیز مورد بی‌مهری دولت جدید او قرار بگیرند و بر خروج از این نهادها فشار بیاورد. اما به نظر می‌رسد که ترامپ در عین حفظ رویکرد استراتژیکش برای نقد این نهادها با رویکردی تاکتیکی بر اصلاح و تغییر آنها در جهت رفع چالش‌های اقتصادی آمریکا تمرکز می‌کند. نکته دیگر در این سخنرانی ادامه سیاست دولت ترامپ برای خروج چین از وضعیت «کشور در حال توسعه» است که در دولت بایدن نیز پیگیری می‌شد.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۲	تاریخ انتشار خبر: ۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۳ آوریل ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0094	
برچسب‌ها: صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی، رقابت استراتژیک، آمریکا، چین، ترامپ، وضعیت کشور در حال توسعه، مازاد تجاری، اصلاح ساختار مالی جهان	

تشدید رقابت آمریکا و چین در حوزه دستیابی و فناوری‌های استخراج مواد معدنی از بستر دریا

رئیس‌جمهور آمریکا، ترامپ، دستور اجرایی را تحت عنوان «رهاسازی منابع و مواد معدنی حیاتی فراساحلی آمریکا» با هدف تقویت امنیت ملی و اقتصادی آمریکا، کاهش وابستگی به واردات مواد معدنی حیاتی (مانند نیکل، کبالت، عناصر نادر خاکی) از کشورهای رقیب مانند چین، و احیای رهبری آمریکا در فناوری‌های استخراج و فرآوری منابع معدنی بستر دریا صادر کرده است.

این فرمان ضمن ارائه دستوراتی مبنی بر تسریع و تقویت توانمندی‌های داخلی آمریکا و کاهش وابستگی به چین در این زمینه دو هدف برون‌مرزی را نیز پیگیری می‌کند که مستقیماً رقابت آمریکا با چین را مورد توجه قرار می‌دهد. بند ۴ سیاست‌های این فرمان به دنبال تثبیت آمریکا به عنوان رهبر جهانی در اکتشاف مسئولانه معدنی بستر دریا، فناوری‌ها و شیوه‌های توسعه و توسعه شراکت آمریکا در منابع معدنی بستر دریای سایر کشورهاست. و بند پنجم این فرمان به دنبال «با تقویت مشارکت با متحدان و صنعت برای مقابله با نفوذ روز افزون چین بر منابع معدنی بستر دریا است.» تا در نهایت شرکت‌های آمریکایی شریک اصلی متحدان آمریکا در بهره‌برداری از این منابع باشند.

تحلیل:

فرمان اجرایی فوق عرصه جدیدی از رقابت میان آمریکا و چین را مورد توجه قرار می‌دهد که تا پیش از این به آن پرداخته نشده بود و به دنبال کاهش وابستگی آمریکا به زنجیره‌های تأمین چینی در عرصه مواد معدنی و مهار رهبری جهانی چین در این عرصه است. در حال حاضر این دستور فاقد اقدامات محدودکننده قانونی بر چین است و از آنجایی که سیاست‌های مهار چین در این دستور نیازمند همراهی شرکا و متحدین آمریکاست راهی طولانی برای موفقیت در پیش دارد. نکته قابل توجه تلاش دولت آمریکا برای تقویت حضور گسترده‌تر شرکت‌های آمریکایی در مشارکت‌های بین‌المللی از طریق حمایت‌های دولتی است. فرمان اجرایی ۱۴۲۱۲ که در فوریه امسال نیز از سوی ترامپ مبنی بر توقف اجرای قانون شیوه‌های فاسد خارجی (FCPA) صادر شد در همین راستا محدودیت‌های نظارتی و ضد فساد را برای شرکت‌های خصوصی آمریکایی در مشارکت‌های بین‌المللی کاهش می‌داد. دولت ترامپ تلاش می‌کند تا به هر طریقی با گسترش نفوذ شرکت‌های آمریکایی از نفوذ بین‌المللی چین در عرصه‌های مختلف بکاهد.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۳	تاریخ انتشار خبر: ۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۴ آوریل ۲۰۲۵)
https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/04/unleashing-americas-offshore-critical-minerals-and-resources/	
برچسب‌ها: مواد معدنی حیاتی، معادن در بستر دریا، رهبری آمریکا، رقابت با چین، همکاری با شرکای آمریکا برای مهار چین، توسعه بازار آمریکا	

دستور ترامپ برای محدود کردن بودجه فدرال در همکاری با موسسات بیوتکنولوژی چینی

رئیس جمهور آمریکا، ترامپ، دستور اجرایی را تحت عنوان «بهبود ایمنی و امنیت تحقیقات بیولوژیکی» با هدف محدود کردن تحقیقات افزایش عملکرد (Gain-of-Function) بر روی عوامل بیولوژیک و پاتوژن‌ها صادر کرده است. ترامپ ادعا می‌کند که دولت بایدن با وجود آشکار شدن خطرات ناشی از کوئید ۱۹، نظارت کافی به چنین تحقیقاتی در داخل و خارج از آمریکا نداشته است و از طریق مؤسسات ملی بهداشت (NIH)، بودجه تحقیقات علوم زیستی فدرال را در چین و سایر کشورهایی که آمریکا نظارت محدودی بر آنها دارد و یا انتظار معقولی از رعایت استانداردهای ایمنی زیستی در آنها وجود ندارد، به طور فعال تأیید کرده است. این فرمان با تمرکز بر امنیت ملی، موسسات دریافت کننده بودجه فدرال را از همکاری در این نوع تحقیقات با چین منع می‌کند. موسسات در صورت نقض قانون تا پنج سال از دریافت بودجه فدرال محروم می‌شوند. بنابر تعریف فرمان اجرایی، «تحقیقات خطرناک افزایش عملکرد» به تحقیقاتی اطلاق می‌شود که با افزایش بیماری‌زایی یا سرایت‌پذیری یک عامل (سم)، پیامدهای اجتماعی جدی ایجاد کند. مصادیق شامل افزایش آسیب، مقاومت به درمان، تغییر میزبان، یا بازسازی عوامل منقرض شده است.

تحلیل:

این دستور بخشی از استراتژی گسترده‌تر ترامپ برای محدود کردن پیشرفت‌های علمی و فناوری چین، به‌ویژه در حوزه‌هایی با پتانسیل دوگانه (کاربردهای مدنی و نظامی) مانند تحقیقات بیولوژیکی است. با قطع بودجه تحقیقات «افزایش عملکرد» در چین، آمریکا تلاش می‌کند تا ریسک‌های امنیت ملی را کاهش دهد. آمریکا معتقد است تحقیقات «افزایش عملکرد» در چین می‌تواند به نشت ویروس‌های خطرناک منجر شود. آمریکا با ادعای این که ویروس کرونا از آزمایشگاه ویروس‌شناسی ووهان نشت کرده است این فرضیه‌ها را تقویت می‌کند. همچنین آمریکا با محدود کردن دسترسی چین به منابع مالی و همکاری‌های علمی با آمریکا، قصد دارد برتری خود را در حوزه بیوتکنولوژی حفظ کند و از انتقال فناوری‌های حساس به رقیب اصلی خود جلوگیری نماید. در سال‌های اخیر بیوتکنولوژی یکی از ده اولویت اصلی توسعه فناوری چین بوده است و آمریکا به شدت نگران پیشرفت‌های چین در حوزه بیوتکنولوژی است و محدودیت‌های متعددی را در این حوزه وضع کرده است اما به دلیل وابستگی زیاد زنجیره‌های تأمین آمریکایی در این حوزه به چین، لوایچی که گسست بالایی در این حوزه با چین ایجاد می‌کنند مانند «بیوسکیور» نتوانستند از سد کنگره عبور کنند. باز کردن مجدد پرونده منبع انتشار ویروس کرونا در دولت دوم ترامپ و ارجاعات متعدد به آن در کنار فرمان‌هایی از این دست این شائبه را ایجاد می‌کند که در ادامه تنش‌های آمریکا و چین، ترامپ در نظر دارد در آینده نزدیک از این منظر بار دیگر چین را با چالش‌هایی بیشتر مواجه کند و احتمال دارد برنامه بلند مدتی را در حال پیگیری باشد.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۴	تاریخ انتشار خبر: ۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۹ آوریل ۲۰۲۵)
https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/05/improving-the-safety-and-security-of-biological-research	
برچسب: رقابت فناوری، بیوتکنولوژی، مهار چین، کرونا، ممنوعیت بودجه‌های تحقیقاتی	

عقب‌نشینی ترامپ در جنگ تعرفه‌ای با چین

۲۱ و ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۱ و ۱۲ می ۲۰۲۵) پس از پنجاه روز از آغاز تنش‌های تجاری تشدید شده توسط ترامپ تحت عنوان «تعرفه‌های متقابل» با هدف کاهش کسری تجاری آمریکا در ژنو ملاقات کردند. این مذاکره به تسکین تنش‌های ایجاد شده ناشی از افزایش تعرفه‌های تجاری در هر دو کشور به میزان ۱۲۵ درصد پرداخته است. مذاکرات با درخواست طرف آمریکایی انجام شده است.

بنابر بیانیه مشترک صادر شده در نتیجه این مذاکرات:

- طرف آمریکایی موظف است ۱۱۵ درصد تعرفه اعمالی بر واردات کالاهای چینی تحت عنوان «تعرفه‌های متقابل» را حذف کند: حذف تعرفه‌های دستورهای اجرایی ۱۴۲۵۹ (مورخ هشتم آوریل)، ۱۴۲۶۶ (مورخ ۹ آوریل) و کاهش ۲۴ درصدی تعرفه دستور ۱۴۲۵۷ (چهارم آوریل) به مدت ۹۰ روز. تنها ۱۰ درصد از تعرفه اعمالی در تاریخ چهارم آوریل باقی می‌ماند.

- طرف چینی تعرفه اعمالی طبق اعلامیه‌های شماره ۵ و ۶ سال ۲۰۲۵ کمیسیون تعرفه گمرکی شورای دولتی را حذف می‌کند و ۲۴ درصدی از نرخ تعرفه اعلامیه شماره ۴ این کمیسیون را برای دوره ۹۰ روز متوقف می‌کند. ۱۰ درصدی از تعرفه اعمالی بیانیه شماره ۴ باقی می‌ماند. علاوه بر این چین کلیه اقدامات متقابل غیرتعرفه‌ای علیه آمریکا را که در مقابله با تعرفه‌های آمریکا انجام داده است از ۲ آوریل ۲۰۲۵ انجام داده است را لغو و یا تعیق می‌کند.

بنابر متن بیانیه طرفین پس از اجرای اقدامات فوق، سازوکاری برای ادامه گفتگوها درباره روابط اقتصادی و تجاری ایجاد خواهند کرد. در مذاکرات آتی هی لی‌فنگ، معاون نخست‌وزیر شورای دولتی نماینده چین و اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری، و جمیسون گریر، نماینده تجاری آمریکا نمایندگان آمریکا خواهند بود. این گفتگوها به صورت متناوب در چین، آمریکا، یا یک کشور سوم با توافق طرفین برگزار خواهد شد.

بر این اساس ترامپ در ۲۲ اردیبهشت با صدور فرمان اجرایی تعرفه‌های مقرر شده در متن توافق را حذف و تعلیق کرد. همچنین نرخ تعرفه کالاهای کم ارزش (De Minimis) را از ۱۲۰٪ به ۵۴٪ کاهش داد. عوارض ثابت ۱۰۰ دلاری برای هر بسته پستی حاوی کالای تجاری که از ۲ مه ۲۰۲۵ اعمال شده بود، همچنان پابرجا می‌ماند و تغییری نمی‌کند. اما افزایش پیش‌بینی شده آن از ۱ ژوئن ۲۰۲۵ به ۲۰۰ دلار فعلاً لغو شده است.

چین نیز مطابق توافق در تاریخ ۲۳ اردیبهشت تعرفه‌ها اعمالی را حذف و تعلیق کرد. و اقدامات غیر تعرفه‌ای مطابق اطلاعیه‌های ۲۱ و ۲۲ وزارت بازرگانی را که ۲۸ نهاد آمریکایی را در فهرست سیاه کنترل‌های صادراتی قرار می‌داد، برای ۹۰ روز تعلیق کرد.

تحلیل:

جنگ تعرفه‌ای که ترامپ برای فشار بر چین آغاز کرده بود بدون دستاوردی به نقطه قبل از نیمه فروردین با یک تعرفه ده درصدی از هر دو طرف بازگشته‌است. مذاکرات فوق به طور صریح عقب‌نشینی برای دولت ترامپ در جنگ تعرفه‌ای بود که در فروردین‌ماه آغاز کرده بود. ترامپ تصمیم داشت با اعمال تعرفه‌های بالا بر چین، مانند سایر کشورها چین را تحت فشار قرار داده و او را از موضع ضعف پای میز مذاکره با آمریکا بکشاند. اما کمتر از شش هفته از شروع تنش‌ها ترامپ تحت فشارهای داخلی ناشی از اثرات این اقدام مجبور شد مواضع خود را در برابر چین تعدیل کند، تعرفه‌ها را بردارد و از موضعی برابر برای حل مشکلات با چین به گفتگو بنشیند.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۵	تاریخ انتشار خبر: ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۲ می ۲۰۲۵)
https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/2025/05/joint-statement-on-u-s-china-economic-and-trade-meeting-in-geneva https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/05/modifying-reciprocal-tariff-rates-to-reflect-discussions-with-the-peoples-republic-of-china/	
برچسب‌ها: جنگ تعرفه‌ای، مذاکره چین و آمریکا، تعرفه، کسری تجاری	

عقب‌نشینی دولت ترامپ از اجرای مقررات «انتشار هوش مصنوعی» بایدن

وزارت بازرگانی آمریکا در ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۳ می ۲۰۲۵) اجرای مقررات «انتشار هوش مصنوعی»^۱ را که در آخرین روزهای دولت بایدن مصوب شده بود و باید در ۲۵ اردیبهشت اجرایی می‌شد را متوقف کرد. این مقررات با تقسیم کشورهای جهان سه سطح دسترسی به فناوری‌های مرتبط با هوش مصنوعی آمریکا را ایجاد می‌کرد. در بیانیه وزارت بازرگانی آمده است: «این الزامات شرکت‌ها را با مقررات سنگینی مواجه می‌کرد و نوآوری آمریکایی را مختل می‌کرد. افزون بر این، این قانون روابط دیپلماتیک آمریکا با بسیاری از کشورها را تضعیف می‌کرد». دیوید ساک مشاور هوش مصنوعی کاخ سفید در مجمع سرمایه‌گذاری آمریکا-سعودی گفت: «این قانون به معنای واقعی کلمه انتشار یا گسترش فناوری آمریکایی در سراسر جهان را محدود می‌کند».

وزارت بازرگانی اعلام کرده است که در آینده قانون جایگزینی را منتشر می‌کند. برخی منابع خبری از جایگزینی این مقررات با توافقات دوجانبه میان کشورها توسط تیم ترامپ خبر داده‌اند. جفری کسلر، معاون وزیر بازرگانی در امور صنعت و امنیت هم ضمن رد سیاستهای نادرست و ضدتولیدی هوش مصنوعی بایدن اعلام کرد: «دولت ترامپ استراتژی جسورانه و فراگیری را برای فناوری هوش مصنوعی آمریکا با کشورهای خارجی مورد اعتماد در سراسر جهان دنبال خواهد کرد، درحالی‌که این فناوری را از دسترس رقبای آمریکا دور نگه می‌دارد».

تحلیل:

مقررات «انتشار هوش مصنوعی» محدودیتهای زیادی را برای بازار شرکت‌های آمریکایی ایجاد می‌کرد و موجب می‌شد که شرکت‌های غیر آمریکایی خصوصاً چینی از این فرصت برای پر کردن جای خالی شرکت‌های آمریکایی استفاده کنند. لغو این مقررات در آستانه سفر ترامپ به خاورمیانه و اعلام سرمایه‌گذاری آمریکا در زمینه هوش مصنوعی در منطقه تلاشی برای جلوگیری از جایگزینی چین در زیرساختهای هوش مصنوعی خاورمیانه است.

لغو این مقررات بعید است که تلاش‌های هدفمند آمریکا برای جلوگیری از دسترسی چین به تراشه‌های پیشرفته آمریکایی را تضعیف کند و همانطور که مقامات دولت ترامپ گفته‌اند ترامپ به گونه‌ای هدفمندتر با هزینه کمتر برای شرکت‌های آمریکایی آن را پیگیری خواهد کرد. دسترسی به تراشه‌های پیشرفته و فناوری هوش مصنوعی آمریکایی بخشی از مذاکرات تجاری دوجانبه میان دولت ترامپ و شرکایش خواهد بود.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۶	تاریخ انتشار خبر: ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۳ می ۲۰۲۵)
https://www.bis.gov/press-release/department-commerce-announces-recission-biden-era-artificial-intelligence-diffusion-rule-strengthens-chip	
برچسب: هوش مصنوعی، رقابت فناوری، آمریکا، چین، مقررات انتشار هوش مصنوعی، پایش‌های صادراتی	

۱. Artificial Intelligence Diffusion Rule

ممنوعیت استفاده از تراشه‌های جدید هوآوی در جهان

دفتر صنعت و امنیت وزارت بازرگانی آمریکا در ادامه لغو مقررات «انتشار هوش مصنوعی» سه دستورالعمل‌های محدود کننده را در مورد فناوری هوش مصنوعی چین منتشر کرده است:

- «دستورالعمل هشداردهنده به صنعت درباره ریسک‌های استفاده از مدارهای مجتمع پیشرفته چین (از جمله تراشه‌های خاص سری «هوآوی اسند»)»

وزارت بازرگانی آمریکا مدعی است «تراشه‌های پیشرفته محاسباتی چین از جمله تراشه‌های خاص سری «هوآوی اسند» احتمالاً با نقض مقررات صادراتی آمریکا توسعه یا تولید شده‌اند. لذا اداره صنعت و امنیت (BIS) هشدار می‌دهد که استفاده از تراشه‌های چینی موجود در فهرست GP۱۰ در هر جای جهان بدون اخذ مجوزهای لازم از این دفتر ممکن است نقض مقررات صادراتی آمریکا محسوب شود و شرکت‌ها را در معرض اقدامات اجرایی این دفتر از جمله حبس، جریمه نقدی، محرومیت از امتیازات صادراتی، یا سایر محدودیت‌ها قرار دهد. این هشدار براساس قانون محصول مستقیم خارجی EAR (قانون FDP) صادر شده است که به دلایل امنیت ملی صلاحیت کنترل صادرات آمریکا را به موارد تولید شده خارجی که «محصول مستقیم» برخی از فناوری‌های خاص آمریکایی است گسترش می‌دهد.

- «دستورالعمل برای آگاه‌سازی عمومی از پیامدهای احتمالی استفاده تراشه‌های هوش مصنوعی آمریکایی در آموزش و استنتاج مدل‌های هوش مصنوعی چینی»

بر اساس این دستورالعمل صادرات تعدادی مدارهای مجتمع پیشرفته و کالاهای مرتبط (مانند سرورها با کد ECCN a.۳A۰۹۰) که ممکن است برای آموزش مدل‌های هوش مصنوعی استفاده شوند به کشورهای گروه ۵:D از جمله چین ممنوع می‌شود. فعالیت‌هایی مثل صادرات، بازصادرات یا انتقال داخلی این اقلام به شرکت‌هایی مثل ارائه‌دهندگان خدمات ابری (IaaS)، در صورتی که «آگاهی» وجود داشته باشد که این اقلام برای آموزش هوش مصنوعی برای طرف‌های مستقر در ۵:D استفاده می‌شوند، نیاز به مجوز دارند. علاوه بر این افراد یا شرکت‌های آمریکایی اگر خدماتی مانند پشتیبانی، استخدام ارائه دهند که منجر به کمک به آموزش هوش مصنوعی چین شود مشمول مقررات این اداره خواهند شد.

- «دستورالعمل به شرکت‌های آمریکایی درباره چگونگی محافظت از زنجیره تأمین در برابر تاکتیک‌های انحراف منابع»

این دستور که با هدف جلوگیری از دستیابی غیرمجاز چین به مدارهای مجتمع پیشرفته صادر شده، از شرکت‌ها می‌خواهد تا اقدامات نظارتی قوی‌تری برای جلوگیری از انحراف غیرمجاز به کاربران یا کاربردهای ممنوعه انجام دهند. پرچم‌های قرمز جدیدی را برای شناسایی ریسک‌های انحراف معرفی کرده است که شامل الگوهای خرید غیرمعمول، درخواست مشخصات فنی غیرعادی، یا تناقض در اطلاعات کاربر نهایی است.

تحلیل:

محدودیت‌های فوق که در ازای لغو «قانون انتشار» بایدن اعمال شده است را می‌توان مرحله جدیدی در سیاست‌های مهار چین آمریکا دانست. تا پیش از این محدودیتهای ایجاد شده بر چین در جهت جلوگیری از رشد و پیشرفت فناوری‌های چینی در زمینه تراشه‌ها بودند اما محدودیت اخیر با ممنوعیت استفاده از تراشه‌های هوش مصنوعی چینی، در کنار تأیید ضمنی توسعه فناوری تراشه‌های چینی به دنبال مهار چین در توسعه فناوری خود در جهان است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۷	تاریخ انتشار خبر: ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۳ می ۲۰۲۵)
https://www.bis.gov/media/documents/ai-policy-statement-training-ai-models-may-13-2025 https://www.bis.gov/media/documents/ai-counter-diversion-industry-guidance-may-13-2025.pdf https://www.bis.gov/media/documents/general-prohibition-10-guidance-may-13-2025.pdf	
برچسب‌ها: چین، آمریکا، رقابت فناوری، تراشه، هوش مصنوعی، کنترل‌های صادراتی، هواوی	

چین: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده

مهمترین خبر در میانه رقابتهای استراتژیک چین و آمریکا در ماه گذشته قطعاً مربوط به مذاکره میان دو کشور بود که منجر به کاهش سطحی از تنشهای موجود شد. تحولات رخ داده نکات قابل توجه بسیاری برای ما و سایر کشورهای درگیر با آمریکا دارد.

چه کسی تصمیم به کاهش تنشها گرفت و چرا؟

از نیمه فروردین ۱۴۰۴ (دوم آوریل ۲۰۲۵) ترامپ با این عنوان که کشورهای دیگر با اعمال تعرفهها و موانع تجاری ناعادلانه منجر به کسری گسترده تجاری آمریکا شدهاند، تحت عنوان «تعرفههای متقابل» تعرفههای بالا و گستردهای را بر تعداد زیادی از شرکای اقتصادش اعمال کرد. کشورها بلافاصله برای کاهش تعرفهها به آمریکا درخواست مذاکره دادند. در این بین چین اقدامات آمریکا را نوعی «باجخواهی» تلقی کرد، تعرفههای ترامپ را با تعرفههای برابر پاسخ داد. تنشها بین چین و آمریکا در این مدت تشدید شد و طرفین در سه نوبت سطح تعرفهها را به میزان ۱۲۵ درصد بالا بردند. ترامپ و تیمش بارها ادعا کرده بودند که فشار تعرفهها چین را وادار به پذیرش توافقی به نفع آمریکا خواهد کرد. چین هرچند همواره تکرار می کرد که برای گفتگو و رفع چالشها باز است اما رفع «تعرفههای متقابل» و گفتگو از موضعی برابر را پیش شرط مذاکرات مطرح می کرد. نهایتاً در هفته سوم اردیبهشت ماه سخنگوی وزارت خارجه چین اعلام کرد که چین پیشنهادی از سمت تیم ترامپ برای مذاکره دریافت کرده و در حال بررسی آن است. به دنبال این پیشنهاد طرفین مذاکراتی را در ۲۱ و ۲۲ اردیبهشت در ژنو برگزار کردند. در نتیجه مذاکرات برگزار شده طرفین موافقت کردند تا تعرفهها و اقداماتی را که از نیمه فروردین تحت مسئله تعرفههای متقابل انجام دادهاند را متوقف و یا لغو کنند. از تعرفههای اعمالی در این مدت تنها یک تعرفه ده درصدی در هر دو طرف باقی ماند و عملاً شرایط بدون هیچ دستاوردی در این زمینه برای ترامپ به پیش از نیمه فروردین بازگشت.

این که چرا ترامپ نتوانست این بازی را ادامه دهد و بر موضع خود نسبت به چین باقی بماند را باید در شرایطی که تعرفهها بر اقتصاد و تجارت آمریکا در این مدت ایجاد کرده بود بررسی کرد. تعرفههای بیش از ۱۵۰ درصدی اقتصاد هر دو کشور را با چالشهای زیادی مواجه کرده است. شاخص سهام CSI ۳۰۰ چین در ماه آوریل ۴.۲٪ کاهش یافت. جی پی مورگان کاهش ۰.۷ درصدی رشد اقتصادی (۰.۳٪) از کانال تجارت و ۰.۴٪ از کاهش مصرف و سرمایه گذاری را برای چین پیش بینی کرده بود. بنابر آمار اداره گمرک چین صادرات چین به آمریکا در ماه آوریل ۲.۵ درصد کاهش یافته و واردات از آمریکا در این مدت ۴.۷ درصد کاهش یافته است.^۷

۷. <https://www.customs.gov.cn/customs/302249/zfxzgk/6502928/302275/302274/2799825/index.html>

در عین حال اقتصاد آمریکا نیز با چالش‌های گسترده‌ای مواجه شد. علاوه بر جهش قیمت طلا، تضعیف دلار، افت شاخص‌های سهام و افزایش بازده اوراق خزانه‌داری، تعرفه‌ها تورم داخل آمریکا را ۲.۳٪ افزایش دادند. آزمایشگاه بودجه بیل تخمین زد که به دلیل افزایش قیمت‌ها خانوارهای آمریکایی به‌طور متوسط امسال ۳۸۰۰ دلار بیشتر پرداخت خواهند کرد. شاخص انتظارات تورمی دانشگاه میشیگان در آوریل ۲۰۲۵ به ۶.۷٪ رسید، بالاترین سطح از سال ۱۹۸۱، بدون توافق این شاخص می‌توانست به ۸٪ یا بیشتر افزایش یابد. فدرال رزرو نسبت به خطرات رکود تورمی هشدار داده بود. افزایش بدهی‌ها و کسری بودجه آمریکا موجب شد موسسه رتبه‌بندی مودیز رتبه اعتباری آمریکا را کاهش دهد. رزروهای حمل‌ونقل دریایی آمریکا از چین نزدیک به ۶۵ درصد کاهش یافت و انتظار می‌رفت که در یک ماه پیش رو زنجیره‌های تأمین آمریکا با چالش مواجه شود. با وجودی که به نظر می‌رسید اقتصاد آمریکا آمادگی لازم برای مقابله با تنش‌های ایجاد شده از جنگ تعرفه‌ها را ندارد اما چین با تدابیری که انجام داده بود توانسته بود بخش قابل توجهی از ضربه‌های ایجاد شده را جذب کند. صادرات چین علی‌رغم کاهش تجارت با آمریکا در ماه آوریل نسبت به ماه قبلش هشت درصد افزایش نشان داد. صادرات به آسه آن ۷.۲ درصد، به آفریقا ۱۵ درصد، به کشورهای پهنه و راه ۸.۴ درصد، به اتحادیه اروپا ۴.۹ درصد افزایش یافت.^۸ چین تشخیص داده بود که درخواست مذاکره از موضع ضعف به ترامپ می‌تواند منجر به امتیازدهی بیشتر به آمریکا شود. به همین دلیل با اقدامات تلافی‌جویانه و اهرم عناصر کمیاب، خود را در موقعیت قوی‌تری برای مذاکره قرار داد. چین محاسبه کرد که با تحمل فشار کوتاه‌مدت و حفظ موضع قوی در مذاکرات، می‌تواند از دادن امتیازات یک‌طرفه به ترامپ جلوگیری کند. لذا با تکیه بر ذخایر ارزی و سیاست‌های مالی و... فشارهای این مدت را جذب کرد و نهایتاً ترامپ در فشارهای ناشی از تورم، اختلال‌های زنجیره تأمین و فشارهای سیاسی ناشی از انتخابات پیش رو برای جلوگیری از فشارهای بیشتر مجبور شد که دست مذاکره به سمت چین دراز کند و از موضع برابر با چین به حل اختلافات بپردازد. توافق حاصل شده نقطه عطفی در روابط قدرت‌ها با آمریکا و دستاورد بزرگی برای چین در جریان رقابتهای استراتژیکش با آمریکا است.

آنچه پیش روی چین و آمریکاست

دستیابی به توافقی فراتر از کاهش تنش‌های تعرفه‌ای و پرداختن به مسائل ساختاری کلیدی در این مرحله ۹۰ روزه تعیین شده دور به نظر می‌رسد و حتی در صورت حصول، اجرای آن دشوار خواهد بود. مذاکرات می‌تواند به طور متناوب تمدید شود. علاوه بر این فشارهای تورمی در داخل نشان داد که ترامپ نمی‌تواند بی‌پروا از اهرم اعمال تعرفه‌ها استفاده کند. نشانه‌ها حاکی از آن است که در آینده احتمالاً با حفظ تعرفه ده درصدی بر همه کشورها به سمت اعمال تعرفه‌های هدفمند بر کالاهای استراتژیک به جای تعرفه‌های گسترده حرکت خواهد کرد و استفاده از تحریم‌ها را مجدداً توسعه خواهد داد.

۸. <https://www.customs.gov.cn/customs/302249/zfxgk/6502928/302275/302274/2799825/index.html>

از سویی استراتژی موسوم به «محاصره بزرگ»^۹ اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، که هدف آن متحد کردن متحدان آمریکا برای ایجاد جبهه‌ای هماهنگ علیه چین است، در مذاکرات آمریکا با سایر کشورها در حال پیگیری است. تنها کشوری که تاکنون موفق به ایجاد یک توافق با آمریکا شده است انگلیس است که تیم ترامپ تمایل دارد آن را به عنوان الگویی برای سایر کشورها معرفی کند. قابل ذکر است که انگلیس با وجود عدم کسری تجاری با آمریکا متحمل تعرفه‌های ده درصدی ترامپ شده بود و در توافق حاصل شده تعرفه ده درصدی همچنان باقی مانده است و انگلیس چارچوبی را برای فشار مشترک بیشتر بر چین پذیرفته است. ناعادلانه بودن توافق انگلیس مورد انتقاد شدید کشورهای دیگر قرار گرفته است. جز انگلیس سایر متحدین آمریکا حتی ژاپن، کره جنوبی و اتحادیه اروپا نشان داده‌اند که به آسانی به توافقی با آمریکا دست نخواهند یافت و با گذشت زمان احتمال دستیابی به توافق کم‌رنگ‌تر نیز شده است. پیروزی چین بر ترامپ در این مرحله از رقابت و تسلیم نشدن او در برابر «باج‌خواهی ترامپ» نیز به نظر می‌رسد که مقاومت‌ها در برابر خواسته‌های ترامپ پررنگ‌تر کند.

نهایتاً بررسی این توافق نشان می‌دهد که آمریکا نسبت به پدیده‌هایی که اثر افزایشی بر تورم داخلی آمریکا داشته باشد، آسیب‌پذیر است و ترامپ نمی‌تواند به مدت طولانی آن را تحمل کند. از این مسئله می‌توان استنتاج کرد که موضوع تنش در منطقه خلیج فارس که اثر مستقیم روی قیمت انرژی در جهان و آمریکا دارد هم از همین قاعده پیروی می‌کند. لذا دلالت این موضوع برای ایران این است که می‌تواند در مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا موضع طلبکارانه‌تری داشته باشد و امتیازات اساسی‌تری را طلب کند.

۹. Grand Encirclement

اخبار تحریمی حوزهی روسیه

۱۸ کشتی دیگر؛ هدف تحریم‌های انگلیس

در تاریخ ۲۰ مه ۲۰۲۵ (۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۴) انگلیس تحریم‌های جدیدی را علیه روسیه اعمال کرد. این تحریم که به بهانه بزرگترین حمله پهنپادی روسیه صورت گرفته است، ۱۰۰ هدف تحریمی را در بر گرفته است. این اهداف شامل بخش‌های نظامی، انرژی، مالی روسیه است. در طی این تحریم ۱۸ نفت‌کش و ۴۶ موسسه مورد هدف قرار گرفتند. این ۱۸ کشتی در هفدهمین بسته تحریم‌های اتحادیه اروپا قرار داشتند. همچنین انگلیس از طرح مشترک خود با اتحادیه اروپا برای کاهش سقف قیمت خبر داد. برخی منابع قیمت پیشنهادی را ۵۰ دلار تخمین می‌زنند.

تحلیل:

روسیه با تکیه بر ناوگان سایه و بازسازی توانست جریان فروش نفت و فرآورده نفتی خود را به ثبات برساند. به گونه ای که براساس آمار مرکز تحقیقات انرژی و هوای پاک، تخفیف نفتی روسیه به شدت کاهش پیدا کرده و به کمتر از ۵ دلار رسیده و اکنون روسیه تقریباً نفت خود را به قیمت نفت برنت به فروش می‌رساند. از سوی دیگر در میدان نظامی نیز روسیه دست بالا را دارد و حتی در حال ایجاد منطقه حائل است. دولت آمریکا نیز که بیش از این نمی‌خواهد هزینه‌های جنگ را پرداخت کند همراهی چندانی با تحریم‌ها ندارد. لذا کشورهای اروپایی در تلاش هستند با اقدامات خود همچنان فشار تحریم‌ها را بر روسیه حفظ کنند. یکی از این اقدامات قرارداد کشتی‌هایی است که بدون بیمه، بدون پرچم مشخص و برخلاف سیاست سقف قیمت نفت روسیه را جا به جا می‌کنند. قرار دادن کشتی‌های مرتبط با روسیه در لیست تحریم ابتدا از نیمه دوم سال ۲۰۲۳ توسط آمریکا آغاز شد و سپس توسط سایر کشورهای اروپایی ادامه پیدا کرد. اقدام دیگر تلاش برای کاهش قیمت سیاست سقف قیمت است. اقدامی که معلوم نیست با همراهی همه کشورهای عضو ائتلاف تحریم از جمله آمریکا همراه باشد.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۸	تاریخ انتشار خبر: ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۰ مه ۲۰۲۵)
https://www.gov.uk/government/news/uk-announces-major-sanctions-in-support-of-ukraine	
برچسب: تحریم، روسیه، انگلیس، ناوگان سایه، انرژی، سقف قیمت	

افزایش تنش در دریای بالتیک بر سر نفت کش‌ها

در تاریخ ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۹ مه ۲۰۲۵) وزارت امور خارجه استونی خبر از توقیف یک نفت کش توسط روسیه را داد. این نفت کش متعلق یونان، با پرچم لیبریا از استونی به سمت فنلاند در حرکت بود. استونی اعلام کرده است که این نفت کش با ظرفیت ۷۰۰ هزار بشکه تقریباً پر بوده است. استونی گفته این کشتی در مسیر از قبل توافق شده با روسیه بین استونی و فنلاند قرار داشته است که از آب‌های روسیه عبور می‌کند. وزیر امور خارجه استونی گفت:

- این قطعاً به این واقعیت مربوط می‌شود که ما شروع به ایجاد مزاحمت برای ناوگان سایه روسیه کرده‌ایم.

پنج روز قبل از این اتفاق استونی سعی در توقف یک نفت کش روسی به نام «جگوار» داشت اما با دخالت جنگنده‌های روسی این اقدام موفق نبود. چندی پیش این کشتی با شماره IMO «۹۲۹۳۰۰۲» در تحریم‌های انگلیس در تاریخ ۹ مه ۲۰۲۵ تحریم شد. همچنین طی هفدهمین بسته تحریم‌های اتحادیه اروپا نیز تحت تحریم قرار گرفت. براساس گزارش‌ها این کشتی بدون پرچم و عنوان در حال حرکت بود که نیروی دریایی استونی شروع به تماس برای شناسایی وضعیت کشتی و تأیید پرچم آن کرد و هدف این بود که آن را به لنگرگاه هدایت کنند تا کشتی و بیمه را بررسی کنند. اما با ورود جنگنده سوخو-۳۵ روسی با شکست مواجه شد. صادرات حداقل ۵۰ درصد از نفت روسیه از طریق دریای بالتیک صورت می‌گیرد. در دسامبر سال ۲۰۲۴ فنلاند نفت کش «ایگل اس» در ژانویه ۲۰۲۵ کشتی «وژن» و در ماه آوریل استونی کشتی «کیوالا» را توقیف کرده‌اند.

تحلیل:

همانطور که گفته شد، تلاش کشورهای اروپایی برای افزایش فشار تحریمی و همچنین کاهش درآمد روسیه ناشی از سقف قیمت در حال انجام است. توقیف نفتکش‌های تحریم شده نیز ناشی از همان سیاست است که ممکن است توسط سایر کشورهای اروپایی نیز دنبال شود.

شماره‌ی خبر: ۱۹۱۹	تاریخ انتشار خبر: ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۹ مه ۲۰۲۵)
https://www.themoscowtimes.com/2025/05/19/estonia-says-russia-detained-greek-owned-tanker-in-gulf-of-finland-a89122	
برچسب: ناوگان سایه، بالتیک، استونی، انگلیس، تحریم، جگوار	

نورد استریم؛ هدف هجدهمین بسته تحریم‌های روسیه

در تاریخ ۱۶ مه ۲۰۲۵ (۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴) پس از تایید هجدهمین بسته تحریم‌های روسیه از سوی اتحادیه اروپا و همزمان با مذاکرات استانبول، «اورسلان فون درلاین» اظهاراتی پیرامون بسته آتی تحریم‌های روسیه داشت. براساس اظهارات «فون درلاین» این بسته که کار بر روی آن آغاز شده است، شامل تحریم‌هایی علیه نورد استریم ۱ و نورد استریم ۲، کار بر روی فهرست کشتی‌های ناوگان سایه روسیه و همچنین کاهش سقف قیمت نفت و تحریم‌های بیشتر علیه بخش مالی روسیه خواهد بود. فون درلاین گفت:

- ما خواهان صلح هستیم. و بنابراین، ما در حال کار بر روی مجموعه بعدی تحریم‌ها هستیم. عناصر اصلی این بسته تحریمی به عنوان مثال عبارتند از: تحریم‌ها علیه نورد استریم ۱ و نورد استریم ۲؛ فهرست‌بندی بیشتر کشتی‌های ناوگان سایه؛ سقف پایین‌تر قیمت نفت؛ و تحریم‌های بیشتر علیه بخش مالی روسیه.
- برای ما داشتن صلح مهم است. بنابراین، ما باید فشار را بر پوتین افزایش دهیم تا زمانی که پوتین برای صلح آماده شود. ژان نوئل بارو وزیر امور خارجه فرانسه، نیز در اظهاراتی پس از تصویب هجدهمین بسته تحریمی گفت:
- اتحادیه اروپا باید بر روی یک بسته تحریمی جدید برای خفه کردن اقتصاد روسیه و مجبور کردن ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور، به پایان دادن به جنگ در اوکراین تمرکز کند.
- تأثیر تحریم‌ها تاکنون کافی نبوده است و این اتحادیه باید با ایالات متحده همکاری کند، جایی که کنگره اقدامات فلج‌کننده‌ای را در صورت تصمیم دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا برای اعمال فشار بر مسکو آماده کرده است.

تحلیل:

گذر زمان، اقدامات روسیه از جمله استفاده روسیه از ناوگان سایه و روش‌های موازی مالی و گذر زمان باعث کاهش فشار تحریم‌ها علیه روسیه شده است. این موضوع به خصوص درآمدهای روسیه از فروش انرژی خود را نشان داده است. تخفیف فروش نفت روسیه کاهش پیدا کرده است، درآمد روسیه به ثبات رسیده است و قیمت دلار در روسیه نیز به شدت کاهش پیدا کرده و به کمتر از ۸۰ روبل رسیده است. بنابراین اروپا تلاش می‌کند تا ساختار تحریم‌ها در این خصوص را همچنان فعال نگه دارد و وابستگی خود به روسیه را حداقلی کند. اقدامی که با توجه به اقدامات روسیه و کاهش اثر تحریم‌ها و جدا شدن روسیه از سیستم رسمی مالی بین‌الملل، کارآمدی آن محل سوال است؟

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۰	تاریخ انتشار خبر: ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۶ مه ۲۰۲۵)
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_25_1244	
برچسب: تحریم، اتحادیه اروپا، اورسلان فون درلاین، نورد استریم، ناوگان سایه، سقف قیمت، بسته هجدهم روسیه	

هفدهمین بسته تحریمی اتحادیه اروپا علیه روسیه

در تاریخ ۱۴ مه ۲۰۲۵ (۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۴) در آستانه مذاکرات استانبول، کمیسیون اروپا هفدهمین بسته تحریم‌های خود علیه روسیه را پیشنهاد کرد. این بسته بایستی در نشست وزاری امور خارجه اتحادیه تصویب گردد تا به مرحله اعمال برسد. نشستی که در این هفته صورت خواهد گرفت. براساس این طرح ۱۸۹ کشتی از «ناوگان سایه» روسیه به فهرست تحریم‌ها اضافه می‌شوند از تعداد ۱۸۳ فروند تانکر هستند. بدین ترتیب تعداد کشتی‌های تحریمی از سوی اتحادیه به ۳۴۲ فروند می‌رسد. همچنین ۷۵ فرد و شرکت فعال در مجتمع صنعتی نظامی روسیه و بیش از ۳۰ شرکت، از جمله برخی در چین، رژیم صهیونیستی، قزاقستان، صربستان، ترکیه، ازبکستان، ویتنام و امارات متحده عربی را که مظنون به تأمین کالاهای دوگانه ممنوعه برای مسکو هستند، در فهرست سیاه قرار می‌دهد. این بسته همچنین صادرات مواد شیمیایی ساخت اتحادیه اروپا که می‌توانند برای تولید موشک استفاده شوند را ممنوع می‌کند. بسته‌ی فوق شرکت‌های «سورگوت نفت گاز»، «وی‌اس‌کی» شرکت بیمه‌گر حمل و نقل روسیه را تحریم کرده. همچنین معافیت سقف قیمت پروژه نفتی ساخالین ۲ که تأمین کننده نفت ژاپن است در این بسته تا تاریخ ژوئن ۲۰۲۶ تمدید شد. برخلاف تمامی بسته‌ها و اقدامات تحریمی و تعرفه‌ای اتحادیه علیه روسیه برای نخستین بار مجارستان با این اقدام مخالفتی نکرده است.

تحلیل:

آمریکا با روی کار آمدن ترامپ کمتر می‌خواهد هزینه جنگ اوکراین و روسیه را پرداخت کند و تلاش دارد نقش میانجی و واسط بین روسیه و اوکراین برای پایان جنگ را ایفا کند. از طرف دیگر اروپا تلاش دارد با فشار روسیه را وادار به پایان جنگ کند. در واقع به نظر می‌رسد آمریکا و روسیه نقش پلیس خوب و بد را ایفا می‌کنند. به هر ترتیب آنچه که مشخص است این است که روسیه هم در میدان نظامی و هم در میدان اقتصاد و مبارزه با تحریم دست برتر را دارد و کشورهای غربی در تلاش هستند جنگ با استفاده از فشار و مذاکره پایان یابد، اما به نظر می‌رسد دست برتر روسیه باعث می‌شود تا شروط کشورهای غربی تا حد زیادی محقق نشود.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۱	تاریخ انتشار خبر: ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۴ مه ۲۰۲۵)
https://www.euronews.com/my-europe/2025/05/14/eu-agrees-new-sanctions-on-russia-and-threatens-more-if-putin-refuses-ceasefire	
برچسب: تحریم، روسیه، اتحادیه اروپا، بست هفدهم، ناوگان سایه، مواد شیمیایی، امارات متحده عربی، ویتنام، ازبکستان، ترکیه، صربستان، قزاقستان	

تحریم ۱۰۱ کشتی روسی توسط انگلیس

در تاریخ نهم مه ۲۰۲۵ (۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۴) «وزارت خزانه‌داری انگلیس» طی بیانیه‌ای گسترده‌ترین بسته تحریمی روسیه از سوی انگلیس را اعلام کرد. براساس این بیانیه ۱۰۱ کشتی، ۵ فرد، ۲ نهاد فعال در حوزه انرژی و ۲ نهاد فعال در حوزه مالی، به فهرست تحریم‌های روسیه اضافه شدند. در صحبت‌های کیراستارمر نخست وزیر انگلیس، که پیش از انتشار بیانیه تحریمی منتشر شد، به یک نیروی اعزامی مشترک با عنوان اختصاری «JEF» اشاره شده است. این نیرو متشکل از ۱۰ کشور اروپایی با هدف نظارت بر زیرساخت‌های دریایی از جمله کابل‌های مخابراتی شکل گرفت. زمانی که یک کشتی نفت کش روسی به یک کابل مخابراتی در دریای بالتیک آسیب زد. به نظر می‌رسد این ائتلاف به رهبری انگلیس در ردیابی و شناسایی کشتی‌های ناوگان سایه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

تحلیل:

همانطور که گفته شد روسیه توانسته بر تحریم‌های حوزه انرژی چیره شود و حتی براساس آمار نفت روسیه اکنون به شدت به قیمت نفت برنت نزدیک شده است. بنابراین کشورهای اروپایی و انگلستان تلاش دارند با اقداماتی شبکه حمل و نقل روسیه را تحت تاثیر قرار دهند.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۲	تاریخ انتشار خبر: ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۹ مه ۲۰۲۵)
https://www.gov.uk/government/publications/list-of-russia-sanctions-targets-9-may-2025/russia-sanctions-9-may-2025	
برچسب: انگلیس، تحریم، روسیه، ناوگان سایه، انرژی، نیروی اعزامی مشترک	

نقشه‌راه اتحادیه برای توقف کامل واردات گاز روسیه تا ۲۰۲۷

در تاریخ ششم مه ۲۰۲۵ (۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۴) اتحادیه اروپا خبر از طرحی با عنوان «نقشه‌راه نوسازی انرژی اتحادیه اروپا» یا «REPowerEU Roadmap» داد که بر اساس آن تا پایان سال ۲۰۲۷ واردات انرژی از روسیه را به طور کامل قطع خواهد کرد. این طرح تداوم طرح «برنامه نوسازی انرژی اتحادیه اروپا» یا «REPowerEU Plan» است که از سال ۲۰۲۲ از سوی اروپا دنبال شده. براساس طرح جدید کشورهای عضو تا پایان سال ۲۰۲۵ برنامه‌های ملی خود برای کاهش تدریجی واردات گاز، سوخت هسته‌ای و نفت روسیه را تهیه خواهند کرد. همچنین براساس این طرح انعقاد قرارداد جدید با تامین‌کنندگان انرژی روسی ممنوع و قراردادهای «اسپات» یا فوری را تا پایان سال ۲۰۲۵ متوقف خواهد کرد. بدین ترتیب محدودیت‌هایی بر واردات اورانیوم غن شده روسیه اعمال خواهد شد. در سال ۲۰۲۴ روسیه ۵۲ میلیارد متر مکعب گاز به ۱۰ کشور اتحادیه اروپا، ۱۳ میلیون تن نفت به ۳ کشور اتحادیه اروپا و ۲۸۰۰ تن اورانیوم غنی‌شده به ۷ کشور اتحادیه اروپا صادر کرده است.

تحلیل:

این اقدام ابتدا توسط آمریکا و در قانون پسا کلید زده شد تا وابستگی اروپا به روسیه در حوزه انرژی کاهش پیدا کند و امکان افزایش فشار به روسیه وجود داشته باشد. غلبه روسیه در جنگ علیه اوکراین و مشکلات کشورهای اروپایی در طول جنگ از یک سو و جدا شدن کامل روسیه از سیستم مالی بین‌الملل برای کاهش فشار تحریم باعث شده تا اروپایی‌ها تلاش کنند تا هرچه کمتر به روسیه وابسته باشند. به نظر می‌رسد این اقدام در این راستا است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۳	تاریخ انتشار خبر: ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۶ مه ۲۰۲۵)
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1131	
برچسب: انرژی، روسیه، تحریم، اتحادیه اروپا، تحریم نفتی، تحریم گاز، سوخت هسته‌ای	

آماده‌سازی بسته جدید تحریم‌های روسیه در آمریکا

در تاریخ دوم مه ۲۰۲۵ (۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۴) رویترز به نقل از ۳ مقام آمریکایی و ۱ منبع آگاه مدعی شد که بسته جدید تحریم‌های روسیه در آمریکا «آ» داده شده است. براساس گزارش رویترز این بسته که شامل حوزه انرژی و بانکی می‌شود هنوز مورد تایید ترامپ قرار نگرفته و تایید شدن آن هنوز مشخص نیست. منابع به رویترز گفتند که بسته شامل غول‌های روسیه در بخش انرژی و بانکی هستند که شامل گازپروم نیز می‌شود. این درحالی است که در ماه مارس رویترز گزارشی منتشر کرده بود مبنی بر این که آمریکا در حال تهیه طرحی برای کاهش یا توقف تحریم‌های روسیه است.

تحلیل:

تلاش‌های آمریکا برای پایان جنگ بین روسیه و اوکراین تاکنون نتیجه نداده است. روسیه نیز در ابعاد نظامی و اقتصادی توانسته دست برتر را داشته باشد. این موضوع ممکن است آمریکا را ترغیب کند تا برای افزایش فشار دوباره دست به تحریم بزند. البته همچنان این موضوع محل ابهام و سوال است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۴	تاریخ انتشار خبر: ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲ مه ۲۰۲۵)
https://www.reuters.com/world/us-readies-russia-sanctions-over-ukraine-unclear-if-trump-will-sign-sources-say-2025-05-02/	
برچسب: تحریم، آمریکا، روسیه، انرژی، تحریم بانکی، گازپروم،	

پیگیری لایحه تحریم‌های روسیه در کنگره

در تاریخ یکم مه ۲۰۲۵ (۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۴) بلومبرگ در گزارشی به نقل از لپندسی گراهام نوشته که او حمایت گسترده سنا برای تحریم‌های جدید علیه روسیه برخوردار است. گراهام گفته که ۷۲ سناتور از لایحه‌ی او برای تحریم روسیه حمایت کرده‌اند. بر اساس پیش‌نویس این لایحه، این مجازات‌ها شامل تعرفه ۵۰۰ درصدی بر واردات از کشورهای خواهد بود که نفت، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی یا اورانیوم روسیه را خریداری می‌کنند. بر اساس این پیش‌نویس، سایر تحریم‌ها همچنین شهروندان آمریکایی را از خرید بدهی‌های دولتی روسیه منع می‌کند. گراهام در مورد پوتین گفته است:

- اگر بخواهد ترامپ را به بازی بگیرد، اشتباه بزرگی مرتکب خواهد شد، بنابراین این لایحه ابزاری در جعبه ابزار رئیس‌جمهور ترامپ است.
- وقتی رئیس‌جمهور ترامپ معتقد است که ما به بن بست رسیده‌ایم، پس منتظر اقدام باشید.

تحلیل:

چین دومین بازار فیلم جهان بعد از آمریکا است که زمانی به عنوان بازار کلیدی درآمد هالیوود دیده می‌شد اما در سالهای اخیر تولیدات داخلی خود را افزایش داده است. براساس گزارشی که توسط پلتفرم چینی Beacon منتشر شده است، درآمد فیلم‌های هالیوود در سرزمین اصلی چین از ۱۹۰۹ میلیارد یوان (۳۱ درصد درآمد) در سال ۲۰۱۹، به حدود ۶ میلیارد یوان (حدود ۱۴ درصد درآمد) در سال ۲۰۲۴ رسیده است. با وجود آنکه فیلم‌ها جز تعرفه‌های اعمالی آمریکا نیستند اما چین از این تنش‌ها، در اقدامی پیش‌دستانه برای کاهش وابستگی به تولیدات آمریکا استفاده کرده است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۵	تاریخ انتشار خبر: ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱ مه ۲۰۲۵)
https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-05-01/graham-says-he-has-broad-senate-support-for-new-russia-sanctions	
برچسب: تحریم، کنگره، روسیه، تعرفه، اورانیوم، فرآورده‌های نفتی، لپندسی گراهام،	

گزارش بروکینگز از ناوگان سایه روسیه

در تاریخ ۲۵ آوریل ۲۰۲۵ (پنجم اردیبهشت ۱۴۰۴) موسسه بروکینگز گزارشی پیرامون ناوگان سایه روسیه منتشر کرد. این گزارش به روند تحریم ناوگان سایه روسیه توسط آمریکا، انگلیس و اتحادیه اروپا می‌پردازد. براساس این گزارش روسیه پس از اعمال سقف قیمت بر نفت روسیه به سرعت به دنبال گسترش ناوگان سایه رفت. در این گزارش آمده است:

- ناوگان سایه به طور پیوسته از کمتر از ۱۰۰ کشتی در فوریه ۲۰۲۲ به ۳۴۳ کشتی در حال حاضر رشد کرده است و روسیه طی سه سال گذشته تقریباً هفت کشتی در ماه به آن اضافه کرده است.
- رشد ناوگان سایه ناشی از فروش از سوی مالکان کشتی در یونان و سایر کشورهای اتحادیه اروپا است. یونان از اوایل سال ۲۰۲۲ بزرگترین منبع تانکرهای ناوگان سایه بوده است، بیش از دو برابر سهم بقیه اروپا. جای تعجب نیست که خود روسیه نیز منبع قابل توجهی از کشتی‌های ناوگان سایه بوده است.
- تجزیه و تحلیل «بروکینگز» نشان می‌دهد که از ۳۴۳ تانکر در ناوگان سایه روسیه، ۲۶۴ فروند توسط ترکیبی از نهادهای اتحادیه اروپا، بریتانیا و ایالات متحده تحریم شده‌اند.
- از ۲۶۴ نفتکش موجود در پایگاه داده «بروکینگز» که در حال حاضر تحریم شده‌اند، ۱۳۰ نفتکش توسط دو یا سه کشور تحریم شده‌اند. در حالی که ۱۳۴ نفتکش فقط توسط یک نهاد/کشور تحریم شده‌اند.
- از ۳۴۳ کشتی در ناوگان سایه روسیه، هنوز ۷۹ کشتی وجود دارد که در حال حاضر توسط اتحادیه اروپا، بریتانیا یا ایالات متحده تحریم نشده‌اند.

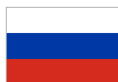
در انتها «بروکینگز» سه پیشنهاد خود برای مقابله با ناوگان سایه روسیه را ارائه می‌دهد:

- جلوگیری از فروش نفتکش‌های غربی به روسیه
- همپوشانی تحریم ناوگان سایه به شکلی که فهرست تحریمی آمریکا، انگلیس و اتحادیه اروپا برابر باشد.
- قرار دادن ۷۹ کشتی تحریم نشده در فهرست تحریم‌ها

تحلیل:

با ایجاد تحریم جامع علیه روسیه، این کشور برای چیره شدن بر تحریم‌ها هم در سطح حمل و نقل، هم بحث‌های مالی و پیام‌رسان بانکی هم ارز و هم بیمه تلاش کرد از سیستم مالی بین‌المللی فاصله بگیرد. این اقدام به جای رجوع به مذاکره برای رفع تحریم باعث شده تا روسیه در شاخص‌های کلان بتواند اثر تحریم را کاهش دهد. این موضوع به شدت مورد توجه کشورهای غربی و اندیشکده‌ها قرار گرفته تا سعی کنند برای جبران آن و حفظ سیستم مالی بین‌المللی تلاش کنند. چرا که جدا شدن روسیه به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده نفت از سیستم مالی بین‌المللی در نهایت به ضرر نظام تحریم‌ها و کشورهای غربی است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۶	تاریخ انتشار خبر: ۵ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۵ آوریل ۲۰۲۵)
https://www.brookings.edu/articles/the-race-to-sanction-russias-growing-shadow-fleet/	
برچسب: تحریم، روسیه، آمریکا، ترامپ، بایدن، دستور اجرایی 14024، وضعیت اضطراری ملی	

بانک اتریشی به دنبال خروج از روسیه

در تاریخ نهم مه ۲۰۲۵ (۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۴) مجله اروپایی «WORLD ECR» در گزارشی به خروج بانک اتریشی «رایفایزن» از روسیه پرداخته است. این مجله با اشاره به گزارش این بانک نوشته است که «رایفایزن» با کاهش وام‌دهی و سپرده‌ها و همچنین صفر کردن سود سپرده به سمت کاهش فعالیت خود در روسیه حرکت می‌کند. این بانک در سال گذشته فعالیت خود در بلاروس را متوقف کرده بود.

در این گزارش آمده است که بانک مرکزی اروپا از بانک مرکزی روسیه اطلاع داده است که تا سال ۲۰۲۶ ترازنامه خود در روسیه را ۶۵ درصد کاهش خواهد داد، در مقایسه با سطح آن در پایان سه‌ماهه سوم ۲۰۲۴. این دستورالعمل بخشی از تلاش‌های گسترده تر نهادهای نظارتی اروپایی برای محدود کردن فعالیت بانک‌های غربی در روسیه پس از تنش‌های ژئوپلیتیکی است. تداوم خروج بانک‌ها همزمان با افزایش سطح مذاکرات روسیه و غرب نشان دهنده عدم تغییر سیاست‌های اروپا در قبال روسیه است.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۷	تاریخ انتشار خبر: ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۹ مه ۲۰۲۵)
https://www.worldecr.com/news/raiffeisen-bank-continues-russian-exit-amid-sanctions-pressure/	
برچسب: بانک، اتریش، روسیه، تحریم، بانک مرکزی روسیه، بانک مرکزی اروپا، رایفایزن	

اصلاح مقررات تحریم‌های روسیه توسط پارلمان انگلیس

در تاریخ ۲۳ آوریل ۲۰۲۵ (سوم اردیبهشت ۱۴۰۴) پارلمان انگلیس اصلاحیه مقررات تحریم‌های روسیه را تصویب کرد. این اصلاحیه ممنوعیت‌های تجاری جدیدی را اعمال کرد که شامل ممنوعیت‌های صادرات و واردات، از جمله ممنوعیت‌های انتقال فناوری و نرم‌افزار می‌شود. ممنوعیت‌های صادراتی، مواد شیمیایی، پلاستیک، فلزات، ماشین‌آلات و لوازم الکترونیکی را که کاربردهای نظامی و صنعتی دارند، هدف قرار می‌دهد. همچنین محدودیت‌هایی در تجارت الماس اعمال و واردات هلیوم از روسیه ممنوع شده است.

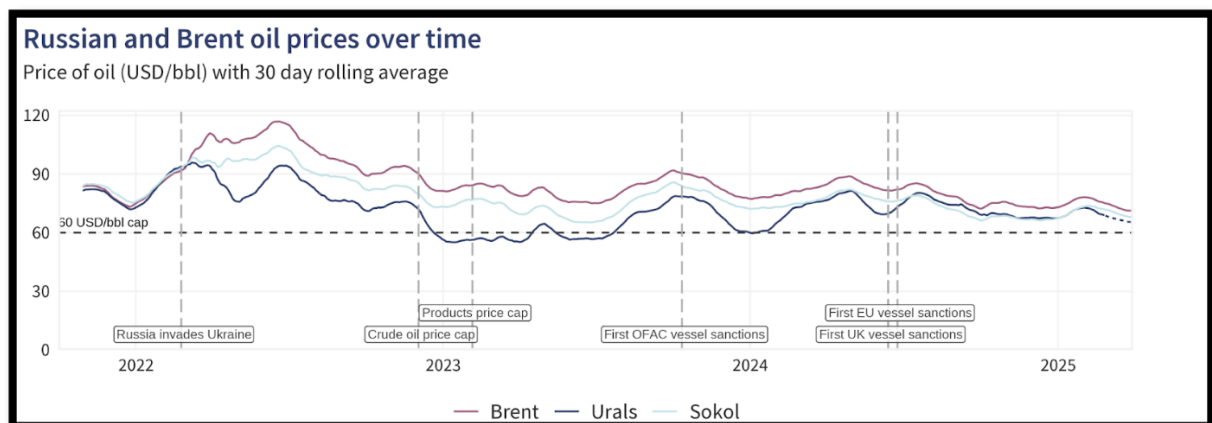
ممنوعیت فناوری به خصوص در حوزه انرژی نیز مورد توجه این مقررات است. به طور کلی انتقال فناوری شامل اطلاعات لازم برای توسعه، تولید یا استفاده از کالاهای نرم‌افزاری است که قبلاً تحریم شده است. همچنین هرگونه خدماتی جانبی از جمله خدمات مالی، دلالی و کمک فنی مرتبط با انتقال فناوری ممنوع شده است. ممنوعیت‌های انتقال نرم افزارها بر نرم‌افزارهای تجاری سازمانی، نرم‌افزارهای طراحی صنعتی و نرم‌افزارهای مرتبط با نفت و گاز که به صورت غیرملموس و از طریق فرمت‌های غیرقابل لمس به اشتراک گذاشته می‌شوند، هدف‌گذاری شده است. با توجه به اصلاحات و توضیحات گسترده، دفتر امورخارجه انگلیس یادداشت توضیحی در مورد این مقررات منتشر کرده است. در عین حال تعداد قابل توجهی از کدهای کالایی از فهرست کالاهای تحریمی حذف شده است که عمدتاً شامل تجهیزات برقی، مواد شیمیایی، قطعات خودرو، پلاستیک‌ها، کالاهای الکترونیکی، اسباب‌بازی‌ها و تجهیزات صنعتی می‌شوند.

شماره‌ی خبر: ۱۹۲۸	تاریخ انتشار خبر: ۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۳ آوریل ۲۰۲۵)
https://www.legislation.gov.uk/ukxi/2025/504/made	
برچسب: تحریم، روسیه، آمریکا، ترامپ، بایدن، دستور اجرایی 14024، وضعیت اضطراری ملی	

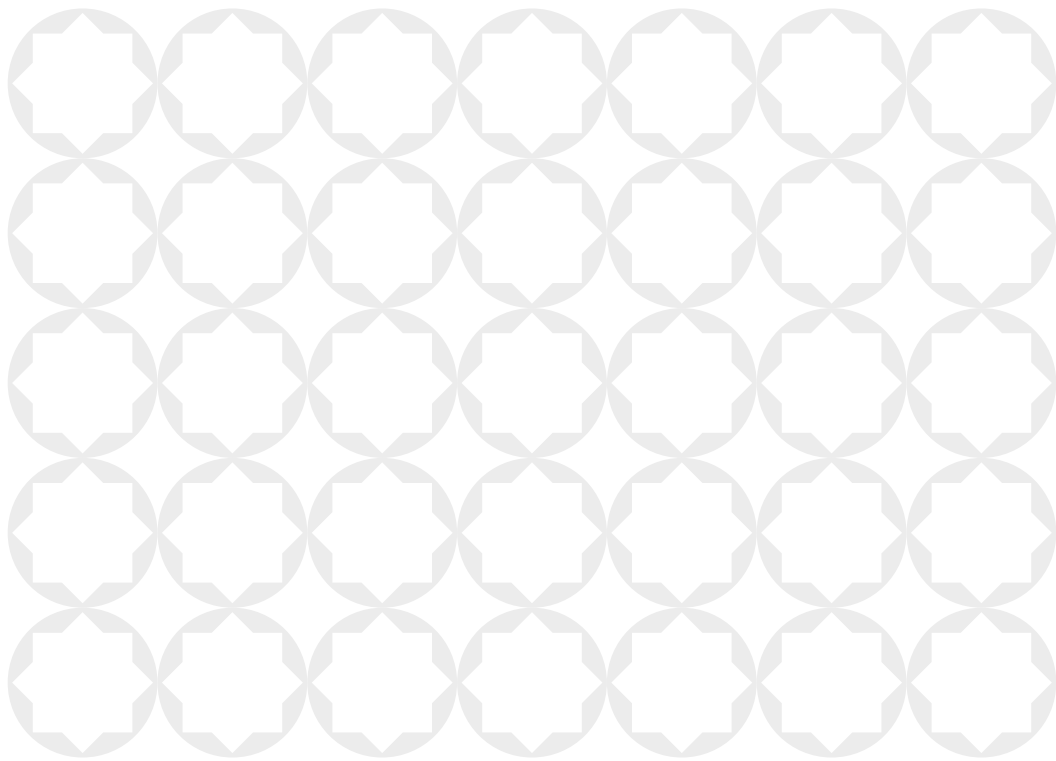

اخبار تحریمی حوزهی روسیه

گذر زمان به شدت به نفع روسیه در حال سپری شدن است. این کشور توانسته با فاصله گرفتن از سیستم نفتکش، بانک و بیمه غربی بر تحریم ها تا حد زیادی پیروز شود. به گونه ای که اکنون فروش نفت روسیه به قیمت نزدیک به برنت رسیده و اثر سیاست سقف قیمت کاهش پیدا کرده. درآمد روسیه ناشی از فروش انرژی به ثبات رسیده و بازارهای جدید روسیه نیز تثبیت شده اند.

این موضوع باعث شده شاخص های کلان اقتصاد روسیه مثبت باشد. حتی قیمت دلار در روسیه نیز به شدت کاهش پیدا کرده و تقریباً به قیمت قبل از جنگ روسیه و اوکراین رسیده و به ۷۹ روبل کاهش پیدا کرده است. همین موضوع در کنار افزایش فشار نظامی روسیه به اوکراین و افزایش مناطق تحت تصرف خود است. این اقدام به شدت کشورهای غربی را تحت فشار قرار داده است. کشورهای اروپایی در حال تلاش برای افزایش تحریم کاهش سقف قیمت هستند و آمریکا نیز در حال تلاش برای پایان جنگ و آتش بس است. اما به نظر می رسد، روسیه با توجه به دست برتر تا برآورده شدن شرایط خود حاضر به پذیرش صلح نشود. در نهایت به نظر می رسد چشم انداز اتفاقات به نفع روسیه در حال گذر است. روسیه با در پیش گرفتن سیاست بی اثر کردن تحریم ها و دوری از ساختار مالی فعلی بین الملل در حال به ثمر نشستن است. اقدامی می تواند چشم انداز آینده تحریم در دنیا و اعمال فشار غرب را نیز با چالش رو به رو کند و الگوی دوری از ساختار نظام بین الملل می تواند فراگیر شود.

ISA CENTER
International & Strategic
Analysis Center